

Meditacije: petak prvog tjedna korizme

Razmišljanja koja mogu pomoći našoj molitvi tijekom korizmenog razdoblja.

27.02.2025.

- Kritičke prosudbe i peta zapovijed
- Mislimo najbolje o drugima
- Božja ljubav oslobađa nas od zavisti

„DUŠA moja čeka Gospodina više no zoru straža noćna; više no zoru straža noćna nek’ Izrael čeka Jahvu. Jer je u Jahve milosrđe i obilno je u njega otkupljenje” (*Ps 130, 6-8*). Kršćanska je nada u Bogu koji je oprost i milosrđe; želimo gledati svijet njegovim očima. Tako bi se mogla definirati i borba za svetost: postupno usklađivanje našeg pogleda s Njegovim. Taj trud započinje pročišćavanjem našeg srca, na što nas Korizma neprestano poziva. No znamo da to nije automatski proces. Ponekad nam se može činiti da smo previše skloni brzopletim sudovima, gledanju stvari samo iz vlatite perspektive, a da nismo svjesni štete koju nanosimo drugima i sebi. Isus povezuje te svađe i neprijateljstva s petom zapovijedi, koja zabranjuje ubijanje (usp. *Mt 5, 21-24*).

„Tko može suditi čovjeku? Cijela je zemlja puna brzopletih sudova. Uistinu, onaj za koga smo očajavali, u

najmanje očekivanom trenutku iznenada se obraća i postaje najbolji od svih. Dok onaj kojem smo toliko vjerovali, u najmanje očekivanom trenutku iznenada pada.”[1]

Kraljevstvo je Božje među nama, i samo naš Gospodin može zauzeti mjesto suca. Zašto tako često upadamo u kritičke prosudbe? „Kako je lako kritizirati druge! ... Osim što nam daruje blagost, Duh Sveti poziva nas na solidarnost, na nošenje tuđih tereta. Koliko tereta ima u životu osobe: bolesti, nedostatak posla, usamljenosti, boli....! I koliko drugih iskušenja koja zahtijevaju blizinu i ljubav naše braće i sestara!”[2]

NIJE lako deaktivirati unutarnji mehanizam koji nas vodi kritiziranju drugih. No Duh Sveti može nam dati svjetlo da otkrijemo što se događa u našim srcima kada se pojave te

negativne emocije. „Upiranje prstom i osuđivanje drugih često su znakovi nesposobnosti prihvaćanja vlastitih slabosti, vlastite krhkosti. Samo nježna ljubav će nas spasiti od zamki optužitelja (usp. *Otk 12:10*). Zato je tako važno susresti Božje milosrđe, posebno u sakramentu pomirenja, gdje doživljavamo njegovu istinu i nježnost.”[3] Duboka svijest o Božjem oprostu, o tome da nemamo nikakvo pravo zaslužiti toliko dobra od Boga, vodit će nas da na isti način gledamo na druge, sa suosjećajnim pogledom. Ponekad osuđivanje drugih može biti simptom vjerovanja da mi zaslužujemo milost, posljedica gledanja na Boga kao na nekoga tko ne voli, već samo plaća.

Jedan od načina kako izbjjeći upadanje u kritički sud jest uvijek misliti najbolje o drugima. Sveti Toma Akvinski rekao je „može se dogoditi da netko tko tumači u najboljem svjetlu što drugi rade češće

bude prevaren; ali bolje je često griješiti misleći dobro o zlom čovjeku, nego rjeđe griješiti imajući loše mišljenje o dobrom čovjeku, jer u potonjem slučaju nanosi se šteta, ali u prvom ne.”[4] Bolje je pogriješiti misleći dobro o drugima, nego naštetiti drugima misleći loše o njima. „Paradoksalno, i zli nam može reći istinu, no čini to samo kako bi nas osudio. Znamo da Božja istina ne osuđuje, već umjesto toga prihvaca, grli, podržava i opraća.”[5] „Navikni se govoriti srdačno o svemu i o svima,” preporučio je sveti Josemaría, „naročito o onima koji rade u službi Božjoj. A kada to nije moguće, šuti: i britki ili površni komentari mogu biti blizu mrmljanju i ogovaranju.”[6]

„AKO SE, Jahve, grijeha budeš spominjao, Gospodine, tko će

opstati?" (Ps 130:3). Stoga nas tješi shvaćanje koliko je Bog svakome od nas oprostio, razmatranje njegove potpuno besplatne ljubavi prema nama, unatoč našim izdajama. Ali paradoksalno, zavist nas ponekad može navesti da tugujemo zbog dobra drugih, uglavnom zbog ljubavi ili časti koje primaju. Kad bismo bili potpuno svjesni koliko nas Bog voli svakoga od nas, naša srca nikada ne bi dopustila prostor za tu manu.

Sveti župnik Arški, govoreći o brzopletom sudu, rekao je: „imamo sreću biti slobodni od ponosa i zavisti, nikada ne bismo sudili nikome. Umjesto toga, ograničili bismo se na plakanje zbog vlastitih duhovnih bijeda i molili za siromašne grešnike, uvjereni da Bog neće tražiti od nas račun za tuđe postupke, već samo za naše vlastite.”[7] No dok ne naučimo radovati se dobri drugih, u njihovom premašivanju naših vlastitih

dostignuća, zavist će nas pratiti tijekom našeg života na zemlji.

Vidimo primjer Isusa, koji prihvaca nepravednu presudu koja šteti njegovoj časti, kako bismo bili oslobođeni od bilo kakve osude; i oslobođeni od potrebe da sudimo drugima i sebi.

„Presveto Trojstvo okrunilo je našu Majku. Bog Otac, Bog Sin i Bog Duh Sveti tražit će od nas račun za svaku suvišnu riječ. Eto poticaja da molimo Gospu neka nas nauči govoriti uvijek u prisutnosti Božjoj.”[8]

[¹] Sveti Augustin, Propovijed 46, o pastirima u Crkvi, 24-25.

[²] Papa Franjo, Audijencija, 3. studenog 2021.

[³] Papa Franjo, *Patris corde*, br. 2.

^[4] Sveti Toma Akvinski, *Summa Theologica*, II-II, p. 60, o. 4, ad 1.

^[5] Papa Franjo, *Patris corde*, br. 2.

^[6] Sveti Josemaría, *Brazda*, br. 902.

^[7] Sv. Ivan Vianney, Propovijed o nepromišljenom osuđivanju.

^[6] Sveti Josemaría, *Brazda*, br. 926.